

Kamer der Volksvertegenwoordigers

Chambre des Représentants

17 JANUARI 1950.

WETSVOORSTEL

tot wijziging der wet van 15 Juni 1896
op het werkplaatsreglement.

TOELICHTING

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Onderhavig wetsvoorstel heeft een dubbel doel :

- 1) Niet alleen de werkgever maar ook de arbeiders betrekken in het bepalen der arbeidsvoorwaarden;
- 2) De wet op het werkplaatsreglement in overeenstemming brengen met de wet van 20 September 1948 houdende organisatie van het bedrijfsleven.

* * *

Er wordt dikwijls op gewezen dat, overeenkomstig artikel 7 der van kracht zijnde wetgeving, de inhoud van het werkplaatsreglement praktisch uitsluitend door het bedrijfs-hoofd wordt bepaald. Onder de huidige wetgeving kunnen zo goed als geen voorbeelden worden aangehaald van gevallen waarin arbeiders de wijziging van het door het bedrijfshoofd uitgewerkte werkplaatsreglement hebben bekomen, wanneer dit overeenstemde met de wettelijke beschikkingen op de arbeidsreglementering, zodat de arbeidscontroleurs niet van overheidswege konden ingrijpen.

Het past hier insgelijks aan de arbeider het recht toe te kennen om in de bepaling van de arbeidsvoorwaarden tussen te komen en te dien einde een nieuwe procedure voor het uitwerken of het wijzigen van het werkplaatsreglement voor te schrijven.

De wet, houdende organisatie van het bedrijfsleven, kent aan de ondernemingsraden terzake een uitgebreide bevoegdheid toe; inderdaad, artikel 15 van deze wet zegt onder d) :

« Binnen het bestek van de desbetreffende wetgeving, het werkplaatsreglement of het huishoudelijk reglement van de onderneming op, te maken of te wijzigen en alle nodige maatregelen te nemen om het personeel dienaangaande voor te lichten. »

Ten einde de wetgeving op het werkplaatsreglement in overeenstemming te brengen met bovenstaande bepaling is een wijziging aan artikel 7 noodzakelijk.

17 JANVIER 1950.

PROPOSITION DE LOI

modifiant la loi du 15 juin 1896
sur les règlements d'atelier.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi a un double objet :

- 1) intéresser non seulement l'employeur mais aussi les travailleurs à l'établissement des conditions de travail;
- 2) mettre la loi sur les règlements d'atelier en concordance avec la loi du 20 septembre 1948 portant organisation de l'économie.

* * *

On a souvent signalé que, conformément à l'article 7 de la législation en vigueur, le texte du règlement d'atelier est pratiquement et exclusivement établi par le chef d'entreprise. Peu de cas, sous le régime actuel, pourraient être cités dans lesquels les travailleurs auraient obtenu la modification du règlement d'atelier élaboré par le chef d'entreprise, lorsque le règlement était conforme aux dispositions légales sur la réglementation du travail, ce qui excluait toute intervention d'office des contrôleurs du travail.

Il convient d'attribuer également au travailleur le droit d'intervenir dans la détermination des conditions de travail et d'instaurer dans ce but une nouvelle procédure d'élaboration et de modification du règlement d'atelier.

La loi portant organisation de l'économie attribue aux conseils d'entreprise une large compétence en ce domaine; l'article 15 de cette loi dit, en effet, dans son paragraphe d) :

« D'élaborer et de modifier, dans le cadre de la législation sur la matière, le règlement d'atelier ou le règlement d'ordre intérieur de l'entreprise et de prendre toutes mesures utiles pour l'information du personnel à ce sujet. »

Une modification de l'article 7 s'impose, afin de mettre la législation sur le règlement d'atelier en concordance avec la disposition précitée.

G.

Bij gebreke van een ondernemingsraad zal het ontwerp van reglement of van wijziging aan de arbeiders worden voorgelegd, die rechtstreeks of door tussenkomst van een afvaardiging, hun eventuele bemerkingen zullen overmaken.

In geval geen akkoord tussen werkgevers en werknemers tot stand komt, wordt een verzoeningsprocedure ingesteld, welke toepasselijk is in de 2 voormelde hypothesen.

Logischerwijze moet deze procedure worden in acht genomen, zowel in geval van wijziging van een oud reglement als voor de uitwerking van een volkomen nieuw reglement. De regel is, dat het ontwerp van werkplaatsreglement niet zal van kracht worden vooraleer het akkoord tussen de partijen is bereikt in een of meer stadia, overeenkomstig de ingevoerde procedure.

Onder het nieuw artikel 8, waarbij aan het bedrijfshoofd bepaalde bijkomende en door de huidige wetgeving reeds voorgeschreven formaliteiten worden opgelegd, wordt bovendien een afwijking van voormelde regel voorzien. Bij uitzondering kunnen de beschikkingen van het reglement betreffende de veiligheid en de gezondheid van het personeel onmiddellijk worden ingevoerd, vooraleer de procedure tot het bekomen van het akkoord van het personeel is beëindigd.

Deze afwijking is gewettigd doordat het bedrijfshoofd rechtstreeks verantwoordelijk is in zake veiligheid en gezondheid van het personeel, mede doordat de voorschriften daaromtrent uiteraard onverwijld dienen toegepast. Dit beliet trouwens niet de betrokken arbeiders op dit gebied, zoals op elk ander, wijzigingen te bekomen bij het vastleggen van de definitieve tekst.

Wij oordelen daarenboven dat het billijk is aan artikel 24 een bepaling toe te voegen, waardoor aan de ondernemingsraad de bevoegdheid gegeven wordt de bestemming der geldboeten te bepalen.

Daar sedert de inwerkingtreding van de wet op het werkplaatsreglement door andere wetten nieuwe inlassingen in het werkplaatsreglement werden voorgeschreven, stellen we voor artikelen 2 en 3 met deze vermeldingen, bij Koninklijk besluit, aan te vullen.

S'il n'y a pas de conseil d'entreprise, le projet de règlement ou de modification sera soumis aux travailleurs qui émettront leurs observations éventuelles, soit directement soit par l'intermédiaire d'une délégation.

A défaut d'accord entre les employeurs et les travailleurs, il sera institué une procédure de conciliation, applicable dans les 2 hypothèses précitées.

Cette procédure devra, logiquement, être suivie, tant en cas de modification de l'ancien règlement que pour l'élaboration d'un règlement entièrement nouveau. Il est de règle que le projet de règlement d'atelier n'entre pas en vigueur avant que ne soit intervenu entre parties un accord en une ou en plusieurs phases, conformément à la procédure établie.

Le nouvel article 8, imposant au chef d'entreprise certaines formalités, déjà prescrites par la législation actuelle, prévoit en outre une dérogation à la règle précitée. A titre exceptionnel, les dispositions du règlement concernant la sécurité et la santé des travailleurs pourront être mises immédiatement en vigueur, sans attendre la fin de la procédure en vue d'obtenir l'accord du personnel.

Cette dérogation trouve sa justification dans la responsabilité directe de l'employeur en matière d'hygiène et de sécurité du personnel et dans la nécessité d'une application immédiate des prescriptions afférentes. Ceci n'empêchera nullement les travailleurs d'obtenir, en ce domaine comme en tout autre, des modifications lors de l'établissement du texte définitif.

Nous estimons équitable au surplus, d'ajouter à l'article 24 une disposition donnant qualité au conseil d'entreprise pour déterminer l'affectation des amendes.

Etant donné que depuis l'entrée en vigueur de la loi sur les règlements d'atelier de nouvelles insertions au règlement d'atelier ont été prescrites, nous proposons de compléter par ces mentions les articles 2 et 3, par voie d'arrêté royal.

Pl. DE PAEPE.

WETSVOORSTEL

Eerste artikel.

Artikel 4, lid 3, der wet van 26 Juni 1896 op het werkplaatsreglement, wordt gewijzigd als volgt :

Die staat heeft de goedkeuring nodig, vóór de betaaldag, van het hoofd of van een bestuurder der onderneming. Hij moet, bij ieder aanzoek, worden vertoond aan de ambtenaren van de inspectiediensten en aan de ondernemingsraad.

Art. 2.

Artikelen 7 en 8 der wet van 25 Juni 1896 op het werkplaatsreglement worden door de volgende beschikkingen vervangen :

Artikel 7. — Het ontwerp van werkplaatsreglement wordt opgesteld door het bedrijfshoofd en onderworpen aan het akkoord van de arbeiders overeenkomstig de hieronder bepaalde procedure.

PROPOSITION DE LOI

Article premier.

L'article 4, alinéa 3, de la loi du 26 juin 1896 sur les règlements d'atelier est modifié comme suit :

Cet état doit être ratifié avant la paye par le chef ou par un directeur de l'entreprise. Il doit être montré aux fonctionnaires des services d'inspection et au conseil d'entreprise, à toute réquisition.

Art. 2.

Les articles 7 et 8 de la loi du 25 juin 1896 sur les règlements d'atelier sont remplacés par les dispositions suivantes :

Article 7. — Le projet de règlement d'atelier est établi par le chef d'entreprise et soumis à l'accord des travailleurs conformément à la procédure ci-après.

Is er een ondernemingsraad in de inrichting, dan wordt door het bedrijfshoofd een exemplaar van het ontwerp van werkplaatsreglement aan ieder lid van die raad bezorgd. Na verloop van ten minste 14 dagen na deze kennisgeving, wordt het ontwerp in de ondernemingsraad ter bespreking gebracht. Wordt een akkoord op een definitieve tekst bereikt, dan bepaalt de raad de datum waarop het werkplaatsreglement in de inrichting in werking treedt. Wordt geen akkoord bereikt dan wordt het ontwerp van reglement met de naar voren gebrachte opwerpingen voorgelegd aan de voorzitter van de werkrechtshoofden van het gebied, of bij ontstentenis daarvan, aan de vrederechter. Deze poogt de standpunten te verzoenen en zal daartoe de leden van de ondernemingsraad oproepen, alsook, indien hij het gelegen acht, een vertegenwoordiging van de patroonsgroepering alsmede van de groeperingen van de arbeiders uit de betrokken bedrijfstak.

Bij gebreke van overeenkomst wordt het geschil voorgelegd aan de bevoegde Paritaire Commissie die het op het bedrijfsplan zal beslechten.

Bij ontstentenis van ondernemingsraad wordt het ontwerp van werkplaatsreglement medegedeeld aan al de werklieden der inrichting die, binnen 14 dagen na deze kennisgeving, hun opmerkingen aan het bedrijfshoofd kenbaar maken, hetzij rechtstreeks, hetzij onrechtstreeks door tussenkomst van een personeelsafvaardiging of van de sociale controleur van het gebied. Wordt geen akkoord bereikt tussen de werkgever en de meerderheid der arbeiders, dan wordt weer de procedure toegepast die werd voorzien voor het geval van onenigheid in de schoot van de ondernemingsraad.

In geval van raadpleging van de ondernemingsraad wordt het door het bedrijfshoofd opgestelde ontwerp van werkplaatsreglement bovendien ter kennis gebracht van de leden van het personeel door middel van in de inrichting uitgehangen plakbrieven.

De rechtspleging die hierboven wordt bepaald voor het invoeren van een nieuw werkplaatsreglement is insgelijks van toepassing op de ontwerpen tot wijziging van een bestaand werkplaatsreglement, voorgesteld, hetzij door het bedrijfshoofd, hetzij door leden van de ondernemingsraad, hetzij door de meerderheid der arbeiders.

Artikel 8. — Op elk definitief geworden werkplaatsreglement of op elke wijziging daarvan dient de naleving der onder artikel 7 bepaalde procedure bevestigd onder de handtekening van het bedrijfshoofd en desgevallend van ten minste 2 leden van de arbeidersafvaardiging in de ondernemingsraad.

Alleen de beschikkingen van het ontwerp van reglement betreffende de gezondheid en de veiligheid van het personeel kunnen door het bedrijfshoofd voorlopig worden ingevoerd zonder de voltooiing van de bij artikel 7 bepaalde procedure af te wachten.

Een exemplaar van de definitief aangenomen tekst van werkplaatsreglement of wijziging van reglement wordt aan de werkrechtshoofden van het gebied of, bij ontstentenis, aan de vrederechter alsmede aan de inspectiedienst voor arbeidsbescherming en aan de paritaire Commissie overgemaakt.

Art. 3.

Artikel 11, lid 2, der wet van 15 Juni 1896 wordt gewijzigd als volgt :

Ieder arbeider heeft het recht er afschrift van te vragen.

Art. 4.

Art. 24 der wet van 15 Juni 1896 op het werkplaatsreglement wordt aangevuld als volgt :

S'il existe un conseil d'entreprise dans l'établissement, le chef d'entreprise remettra un exemplaire du projet de règlement d'atelier à chaque membre dudit conseil. A l'expiration d'un délai de 14 jours au moins après cette communication, le projet sera discuté au conseil d'entreprise. Si un accord sur un texte définitif est réalisé, le conseil détermine la date à laquelle le règlement d'atelier entrera en vigueur dans l'établissement. A défaut d'accord, le projet de règlement sera transmis, accompagné des objections présentées, au président du conseil de prud'hommes du ressort ou, à son défaut, au juge de paix. Celui-ci tentera de concilier les points de vue en convoquant à cet effet les membres du conseil d'entreprise ainsi que, s'il l'estime opportun, une représentation du groupement patronal et des groupements de travailleurs du secteur intéressé.

A défaut d'accord, le différend sera porté devant la Commission Paritaire compétente, qui tranchera sur le plan professionnel.

S'il n'y a pas de conseil d'entreprise, le projet de règlement d'atelier sera communiqué à tous les ouvriers de l'établissement qui, dans les 14 jours de cette communication, feront connaître leurs observations au chef d'entreprise, soit directement, soit indirectement à l'intervention d'une délégation du personnel ou du contrôleur social du ressort. Si aucun accord n'intervient entre l'employeur et la majorité des travailleurs, il sera fait application de la procédure prévue en cas de désaccord au sein du conseil d'entreprise.

En cas de consultation du conseil d'entreprise, le projet de règlement d'atelier établi par le chef d'entreprise devra en outre être porté à la connaissance des membres du personnel au moyen d'affiches apposées dans l'établissement.

La procédure indiquée ci-dessus en vue de l'instauration d'un nouveau règlement d'atelier sera également applicable aux projets de changement du règlement d'atelier existant, qui seront proposés soit par le chef d'entreprise, soit par des membres du conseil d'entreprise, soit par la majorité des travailleurs.

Article 8. — En vue de certifier l'observation de la procédure prévue à l'article 7, tout règlement d'atelier devenu définitif, ou tout changement au règlement d'atelier portera la signature du chef d'entreprise et, le cas échéant, de 2 membres au moins de la délégation des travailleurs au conseil d'entreprise.

Seules les dispositions du règlement d'atelier concernant l'hygiène et la sécurité du personnel pourront être prises provisoirement par le chef d'entreprise, sans attendre la fin de la procédure prévue à l'article 7.

Un exemplaire du texte définitivement adopté du règlement d'atelier ou du changement au règlement sera transmis au conseil de prud'hommes du ressort ou, à son défaut, au juge de paix, ainsi qu'au service d'inspection de la protection du travail et à la Commission paritaire.

Art. 3.

L'article 11, alinéa 2, de la loi du 15 juin 1896 est modifié comme suit :

Tout travailleur a le droit d'en demander copie.

Art. 4.

L'article 24 de la loi du 15 juin 1896 sur les règlements d'atelier est complété comme suit :

De bestemming er van wordt bepaald door de ondernemingsraad.

Art. 5.

De bepalingen van de artikelen 2 en 3 der wet van 15 Juni 1896 op het werkplaatsreglement worden aangevuld met de aanduidingen, opgelegd door nakomende wetten, die het inschrijven van zekere inlichtingen in het werkhuisreglement verplicht maken.

Deze samenordering zal geschieden bij Koninklijk besluit.

Leur affectation sera déterminée par le conseil d'entreprise.

Art. 5.

Les dispositions des articles 2 et 3 de la loi du 15 juin 1896 sur les règlements d'atelier seront complétées par les indications imposées par des lois postérieures rendant obligatoire l'inscription de certains renseignements au règlement d'atelier.

Cette coordination aura lieu par arrêté royal.

Pl. DE PAEPE,
A. USELDING,
G. VAN DEN DAELE,
L. PEETERS,
F. BERTRAND.
